

Häädemeeste valla 2021. aasta eelarve seletuskiri

I lugemiseks vallavolikogus jaanuaris 2021

Häädemeeste valla 2021. aasta eelarve seletuskirja koostamise aluseks on valla põhimäärus, arengukava, ühinemisleping, eelarvestrateegia ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus. Valla eelarve koostamise ja menetlemise kord on sätestatud Häädemeeste valla põhimääruses. Valla arengukava periood on 2020 - 2025. Valla eelarvestrateegia periood on 2021 - 2024. Häädemeeste valla arengukava ja eelarvestrateegia on vastu võetud Häädemeeste Vallavolikogu 26.11.2020 määrusega nr 11.

2021. aasta Häädemeeste valla eelarve eelnõu ja seletuskiri on koostatud koostöös hallatavate asutuste, struktuuriüksuste ning vallavalitsusega.

2012. aastast alates tuleb eelarvet koostades aluseks võtta kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ja selle rakendusaktides sätestatu. Valla eelarve on eelarveaasta põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutuse plaan koos täiendavate nõuete, volituste ja informatsiooniga, mis on aluseks vastava aasta tegevuste finantseerimisele.

Eelarve peab olema kooskõlas valla eelarvestrateegiaga.

Kõik KOV üksused läksid tekkepõhisele eelarvestamisele üle 2019. aastast, Häädemeeste vald alustas tekkepõhise eelarvega 2017. aastal.

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve peab olema tasakaalus, st põhitegevuse tulud ja põhitegevuse kulud peavad olema tasakaalus, neile liidetakse investeerimistegevuse eelarveosa ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma ning likviidsete varade muutus, mis kokku teeb eelarve tulemi. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

Valla eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Eelarve eelnõu, vastuvõetud eelarve, eelarve muudatused ja lisaeelarved avalikustatakse. Eelarve jõustub eelarveaasta algusest. Eelarve ja kogu seletuskiri on koostatud eurodes.

Koroonakriisist põhjustatud eriolukorra tõttu toimus riigi eelarvestrateegia aastateks 2021-2024 vastuvõtmine septembris. Selleks, et KOV- id saaksid arvestada riigi eelarvestrateegia põhimõtetega, otsustas Riigikogu 2020. aasta suhtes KOV arengukava muutmise ja eelarvestrateegia tähtaega pikendada 1.detsembrini, millest tulenevalt pikenes ka eelarve eelnõu volikogule esitamise tähtaeg 15.detsembrile. Eelarve eelnõule lisatakse vastavalt seadusele seletuskiri andmetega eelmise eelarveaasta tegelike, käesolevaks eelarveaastaks määratud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta vastavalt nende liigendusele.

2021. aasta eelarve koostamisel on arvestatud riigi majanduse hetkeolukorda ja ametlikke majandusprognoose järgmiseks aastaks. Olulisem neist on Rahandusministeeriumi poolt koostatud suvine majandusprognoos. Valla jaoks on prognooside koostamisel olulised näitajad:

- Riigisektori, sh omavalitsuste eelarve osakaalu vähenemine SKP-st;
- Riigi, sh omavalitsuste netovõlakoormuse dünaamika prognoosid;
- Tööhõive kasvuprognoosid;
- Keskmise palga ja sellest tulenevalt tulumaksu kasvu prognoosid;
- Hinnaindeksite ja inflatsiooni näitajate dünaamika.

Rahandusministeeriumi 2020. aasta suvine majandusprognosis.

Majanduse põhinäitajad (%)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
SKP reaalkasv	5,0	-5,5	4,5	3,5	3,0	2,3
Tarbijahinnaindeksi muutus	2,3	-0,2	1,4	2,2	2,1	1,9
Tööhõive kasv	1,0	-2,9	-0,3	0,8	0,8	0,7
Töötuse määr	4,4	7,5	8,0	7,3	6,6	5,9
Keskmise palga reaalkasv	5,1	1,3	-0,9	2,3	2,6	2,0
Keskmine palk (euro)	1407	1422	1428	1493	1565	1626
Keskmise palga nominaalkasv	7,5	1,1	0,4	4,5	4,8	3,9

* Sisemajanduse koguprodukt on residentide toodetud lisandväärtuste summa kogu rahva majanduse ulatuses.

*Tööhõive määr on hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.

*Tööjõud on isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama ehk hõivatute ja töötute summa.

*Hõivatu on isik, kes uuritava perioodil töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena, töötas pereettevõttes või oma talus otsese tasuta või ajutiselt ei töötanud, tarbijahinnaindeks on indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.

*Keskmine palk on tegelikult töötatud ja mittetöötatud aja eest makstav tasu, mis on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

EELRVEOSADE JAOTUS

Vallaelarve koondtabel (2021 vs 2020)

TULU KOOD	PÕHITEGEVUSE TULUD	2021 eelarve	2020 eelarve	2021 vs 2020	2021 vs 2020 %
30	Maksutulud	4 019 125	4 019 125	0	0,0
3000	Füüsilise isiku tulumaks	3 792 025	3 792 025	0	0,0
3030	Maamaks	220 600	220 600	0	0,0
3044	Reklaamimaks	6 500	6 500	0	0,0
32	Kaupade ja teenuste müük	1 060 000	650 132	409 868	63,0
320	Riigilõivud	11 500	11 500	0	0,0
3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	210 330	200 300	10 030	5,0
3221	Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest	3 500	3 500	0	0,0
3222	Laekumised spordiasutuste majandustegevusest	1 500	1 500	0	0,0
3224	Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	783 480	383 612	399 868	104,2
3225	Laekumised elamu- ja kommunaalmajandustegevusest	4 000	4 000	0	0,0
3229	Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	2 000	2 000	0	0,0
3233	Üüri- ja renditulud	7 000	7 000	0	0,0
3237	Laekumised õiguste müügist	35 190	35 190	0	0,0
3238	Muu toodete ja teenuste müük	1 500	1 500	0	0,0
35	Saadud toetused	2 755 464	2 925 823	-170 359	-5,8
3500	Sihtotstarbelised toetused	47 917	110 604	-62 687	-56,7
3520	Mittesihtotstarbelised toetused	2 698 247	2 804 379	-106 132	-3,8
3521	Saadud tegevustoetused	9 300	10 840	-1 540	-14,2
38	Muud tulud	27 000	27 000	0	0,0
3825	Laekumised vee erikasutusest	27 000	27 000	0	0,0
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	7 861 589	7 622 080	239 509	3,1
KULU KOOD	PÕHITEGEVUSE KULUD				
40,41,45	Antud toetused, eraldised	554 555	473 870	80 685	17,0
50	Personalikulud	4 389 330	4 218 848	170 482	4,0
55	Muud tegevuskulud	2 427 093	2 707 974	-280 881	-10,4
60	Muud kulud (reservfond, riigilõivud)	110 400	26 134	84 266	322,4
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	7 481 378	7 426 826	54 552	0,7
	PÕHITEGEVUSEGA SEOTUD NÕUETE JA KOHUSTUSTE MUUTUS	207 743	0	207 743	0,0
	PÕHITEGEVUSE TULEM	587 954	195 254	392 700	201,1
KOOD	INVESTEERIMISTEGEVUS				
1551	Materiaalsete varade soetamine ja renoveerimine	-2 514 285	-3 685 695	1 171 410	-31,8
3502	Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks	656 294	996 393	-340 099	-34,1
4502	Sihtotstarbelised eraldised põhivara soetuseks	-312 382	-284 576	-27 806	9,8
655	Finantstulu	100	100	0	0,0
655	Intressi- ja viivisetulud	100	100	0	0,0
650	Intressikulu	-65 200	-37 900	-27 300	72,0
650	Laenude intressid ja muud intressikulud	-65 200	-37 900	-27 300	72,0
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-2 235 473	-3 011 678	776 205	-25,8

	EELARVE TULEM (põhi- ja investeerimistegevuse) +/-	-1 647 519	-2 816 424	1 168 905	-41,5
KOOD	FINANTSEERIMISTEGEVUS				
20.5.	Kohustuste võtmine (+)	1 800 000	2 602 200	-802 200	-30,8
20.6.	Kohustuste tasumine (-)	-306 894	-267 776	-39 118	14,6
	FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	1 493 106	2 334 424	-841 318	-36,0
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+suurenemine, -vähenemine)	-154 413	-482 000	327 587	-68,0
	EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud, investeerimistegevus)				
KOOD	TEGEVUSALA				
01	Üldised valitsussektori teenused	1 090 370	1 001 654	88 716	8,9
01111	Vallavolikogu	29 765	29 765	0	0,0
01112	Vallavalitsus	795 205	845 155	-49 950	-5,9
01114	Reservfond	110 000	25 834	84 166	100,0
01600	Muud üldised valitsussektori teenused (Valimised)	19 600	0	19 600	0,0
01700	Valitsussektori võla teenindamine	65 200	37 900	27 300	72,0
01800	Üldiselooga ülekanded valitsussektoris	70 600	63 000	7 600	12,1
04	Majandus	1 172 534	1 486 812	-314 278	-21,1
04210	Maakorraldus	12 800	17 700	-4 900	-27,7
04510	Teede ehitus ,remont	738 000	1 313 129	-575 129	-43,8
04512	Ühistranspordi korraldamine	51 000	51 000	0	0,0
04710	Kaubandus	1 000	1 000	0	0,0
04730	Turism	6 000	5 300	700	13,2
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid (territoriaalne planeerimine)	55 100	70 320	-15 220	100,0
04900	Muu majandus	308 634	28 363	280 271	988,2
05	Keskkonnakaitse	465 120	229 095	236 025	103,0
05100	Jäätmeäritlus	15 040	9 700	5 340	55,1
05101	Avalike alade puhastus	450 080	219 395	230 685	105,1
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	452 427	294 245	158 182	53,8
06300	Veevarustus	311 350	161 000	150 350	93,4
06400	Tänavavalgustus	42 000	72 000	-30 000	-41,7
06605	Muu elamu- ja kommunaalmajandus	99 077	61 245	37 832	61,8
07	Tervishoid	38 350	17 545	20 805	118,6
07600	Muu tervishoid	38 350	17 545	20 805	118,6
08	Vaba-aeg , kultuur ja regioon	859 080	968 521	-109 441	-11,3
08102	Sportitegevus	355 964	392 979	-37 015	-9,4
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	52 990	47 170	5 820	12,3
08201	Raamatukogud	137 815	136 680	1 135	0,8
08202	Rahva- ja kultuurimajad	225 436	313 897	-88 461	-28,2
08203	Muuseum	33 035	15 455	17 580	113,7
08207	Muinsuskaitse(Pätsiplats)	1 000	1 500	-500	-33,3
08300	Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	21 340	29 340	-8 000	-27,3
08600	Muu vaba-aeg, kultuur , religioon	31 500	31 500	0	0,0
09	Haridus	5 076 847	5 211 906	-135 059	-2,6
09110	Alusharidus	2 038 271	1 423 724	614 547	43,2
09212	Põhiharidus/Põhikoolid	2 165 152	3 211 659	-1 046 507	-32,6
09213	Üldkeskhariduse otsekulud	81 205	81 205	0	0,0

09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	567 459	271 157	296 302	109,3
09600	Koolitransport	15 000	15 000	0	0,0
09601	Koolitoit	192 960	188 730	4 230	2,2
09800	Muu haridus	16 800	20 431	-3 631	-17,8
10	Sotsiaalne kaitse	1 218 517	2 225 219	-1 006 702	-45,2
10121	Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	148 170	95 874	52 296	54,5
10200	Hooldekodu	645 137	1 739 227	-1 094 090	-62,9
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	105 500	87 300	18 200	20,8
10400	Asendus-ja järelhooldus	54 241	54 935	-694	-1,3
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	110 390	110 925	-535	-0,5
10700	Riskirühmade sotsiaalasutused	9 340	12 200	-2 860	-23,4
10701	Riiklik toimetulekutoetus	74 144	73 083	1 061	1,5
10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	22 105	22 105	0	0,0
10900	Muu sotsiaalne kaitse	49 490	29 570	19 920	67,4
	EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud ,investeeringustegevus) KOKKU	10 373 245	11 434 997	-1 061 752	-9,3

Eelarvetabel on esitatud volikogus kinnitatavas jaotuses.

EELARVE PÕHITEGEVUSE TULUD

Häädemeeste valla 2021. aasta eelarve põhitegevuse tulude prognoositav maht on planeeritud **7861,6** tuhat eurot. Põhitegevuse tulud moodustavad valla 2021. aasta eelarve tulude kogumahust suure enamuse ja nende hulgas omakorda on suurima osakaaluga maksutulud, moodustades 51,1%.

Põhitegevuse tulud:

- **Maksutulud**

Maksud jagunevad riiklikeks ja kohalikeks maksudeks, kuid eelarve struktuuris eraldi vastavat liigendust ei kasutata. Riiklikud maksud on füüsilise isiku tulumaks ja maamaks ning kohalikud maksud Häädemeeste vallas – reklaamimaks . Maksude laekumist reguleerib maksukorralduse seadus.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumise prognoos on **3 792,0** tuhat eurot .

Füüsilise isiku tulumaksu laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord. Tulumaksu laekumist mõjutab maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatud tulumaksu laekumise määr.

Kohalikele omavalitsustele eraldatava füüsilise isiku tulumaksu osa arvestuse aluseks on 11,96% valla territooriumile vastava kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registreeritud isikutelt laekunud üksikisiku brutotulust. 2021. aastal laekub kohalikule omavalitsusele 11,96% valla maksumaksja väljateenitud bruto - tulust. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine moodustab põhitegevuse tuludest 48,2%.

Tulumaksu arvutuse aluseks on prognoositav maksumaksjate arv ja keskmine brutosissetulek (eurodes) :

Näitajad	2018	2019	2020 eelarve*	2021 eelarve*
Elanike arv aasta lõpu seisuga	4941	4896	4912	4909
<i>Elanike arvu muutus</i>	<i>-44</i>	<i>-45</i>	<i>16</i>	<i>-3</i>
Maksumaksjate arv	2180	2235	2235	2235
Maksumaksjate arvu muutus	146	55	0	0
Väljamaksed füüsilistele isikutele	27 748 318	30 438 684	31 705 895	31 705 895

Sissetulek inimese kohta kuus	1051	1101	1168	1168
Sissetuleku kasv	1,1 %	4,5%	6,0%	0,0%
Tulumaksu laekumine	3 379 584	3 706 187	3 792 025	3 792 025
Tulumaksu laekumise kasv	15%	10%	2%	0%
Tulumaksu eraldamise %	11,86%	11,93%	11,96%	11,96%
Muutus eelneva aastaga	451 979	326 603	85 838	0

*prognoos/plaan

Vastavalt 2021. aasta eelarve koostamise lähtetingimustele lähtutakse 2020. aasta tasemest. 2021. aasta laekumine on planeeritud 2020. aasta laekumise tasemel. Arvestades majandusprognooside konservatiivsust, koroonaviirust ja elanike arvu vähenemist, ei prognoosita ka valla 2021. aasta eelarves tõusu.

Maamaksu laekumise mahuks on 2021. aastaks planeeritud **220,6** tuhat eurot.

See tuleneb Hädameeste Vallavolikogu 25.oktoobri 2018. aasta määrusest nr 29., mis kehtestab maamaksumääraks 2,5% maa maksustamishinnast aastas. Põllumajanduses kasutuses oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumääraks 2,0% maa maksustamise hinnast aastas. Maamaksuvabastus 2019. aastaks on kehtestatud volikogu 25.10.2018 määrusega nr 29.

Maamaksu laekumine on olnud viimastel aastatel stabiilne ja korrapärane vastavalt maksu tähtaegadele. Maamaks moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 2,8%.

Maamaksu laekumine aastate lõikes on järgmine:

aasta	laekumine (eurodes)
2017	209 454
2018	221 508
2019	223 946
2020*	220 600
2021*	220 600

*prognoos/plaan

Reklaamimaksu määrus on kehtestatud Hädameeste Vallavolikogu 25.oktoobri 2018.a määrusega nr 28. Reklaamimaksu laekumist on planeeritud **6,5 tuhat eurot**.

Reklaamimaksu laekumine aastate lõikes:

aasta	laekumine (eurodes)
2017	1 210
2018	1 035
2019	4 286
2020*	6 500
2021*	6 500

*prognoos/plaan

- **Riigilõiv, kaupade ja teenuste müük**

Riigilõivu laekumist on planeeritud eelarvesse **11,5 tuhat eurot**.

Valla eelarvesse laekuvad riigilõivud vastavalt riigilõivuseadusele: ehitusseaduse alusel tehtavate toimingute eest.

Laekumised haridusasutuste majandustegevusest on planeeritud 2021. aastaks summas **210,3 tuhat eurot**.

Tulu koosneb valla hallatavate haridusasutuste omatuludest, teistelt omavalitsustelt saadavast tulust, kui nende lapsed käivad Hädemeeste valla haridusasutustes.

Arvlemise piirsumma Vabariigi Valitsuse eelnõu kohaselt 2021. aastal on põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse §83 lõike 7 kohaselt 94 eurot õpilase kohta kuus.

Hädemeeste Vallavalitsuse määrusega kinnitatakse igal aastal munitsipaalkoolide ja lasteaedade **õpilaskoha tegevuskulu** arvestuslik maksumus järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Käesolevas eelarves on kavandatud munitsipaalkoolide piirsummaks samuti 94 eurot õpilase kohta kuus.

Vanemate poolt osaliselt koolieelse lasteasutuste kulude tasumise määrad ja tasumise korra kinnitab volikogu, kehtiva määruse järgi on see 5% alampalgast (29,20 eurot), 4% alampalgast (23,36 eurot) alates teisest lapsest, kui lasteaias käib kaks last.

Lapse toidukulu lasteaias katab täies ulatuses lapsevanem. Toidukulu päevamaksumuse otsustab lasteasutuse hoolekogu ja kinnitab asutuse juht.

Haridusasutuste majandustegevusest laekumiste prognoos on järgmine (eurodes):

Näitajad	2019 eelarve	2019 täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest				
Hädemeeste Muusikakool	14 000	12 615	12 600	12 600
Hädemeeste Lasteaed	24 500	21 839	26 580	26 580
Kabli Lasteaed	13 475	13 230	16 380	16 380
Uulu Lasteaed	45 150	43 451	49 450	49 450
TLAK	19 200	19 689	18 820	18 820
Hädemeeste Keskkool	0	12 615	8 000	8 000
Uulu Põhikool	2 975	4 936	4 500	4 500
Metsapoole Põhikool	0	3 488	4 000	4 000
Haridusteenus (teised OV-d)	55 000	63 273	60 000	70 000
Kokku	174 300	195 136	200 330	210 330

Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest on planeeritud **3,5 tuhat eurot**. Hädemeeste Huvikeskuse ja Treimani Rahvamaja tulud ruumide kasutusse andmisest ja ürituste piletitulust.

Laekumised spordiasutuste majandustegevusest on planeeritud **1,5 tuhat eurot**. Peamiselt Uulu Kultuuri-ja spordikeskuse tulud ruumide kasutusse andmisest.

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest on planeeritud **783,5 tuhat eurot**.

Hädemeeste Eakate Kodu omatulud teenuste osutamise ja ravimite eest summas 744,3 tuhat eurot. Eakate Kodus arvestatud 65 hooldatavaga ja kohatasu suurus ühekohalises toas 1000 eurot kuus ning kahekohalises toas üks koht 900 eurot kuus. Erivajadustega inimeste riikliku hoolekande projekti toetus (Sotsiaalkindlustusamet) summas 22,1 tuhat eurot (4 inimest). Raske- ja sügava puudega laste teenuste arendamise projekti toetus (Sotsiaalkindlustusamet) summas 14,7 tuhat eurot. Avahooldusteenuse osutamine 2,4 tuhat eurot.

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest (eurodes):

Näitajad	2019 eelarve	2019 täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve
Häädemeeste Eakate Kodu	267 360	280 168	359 360	744 325
Sotsiaalteenused (avahooldus)	2 000	2 312	2 400	2 400
Erivajadustega inimeste projekt (Sotsiaalkindlustusamet)	21 500	21 456	21 852	22105
Raske-ja sügava puudega laste teenuste arendamine (Sotsiaalkindlustusamet)	0	0	0	14 650
Kokku	290 860	303 936	383 612	783 480

Laekumised elamu-ja kommunaalmajanduse tegevusest summas **4,0 tuhat eurot** (Võiste ja Massiaru sotsiaalkorterid; Uulu krt.; Häädemeeste Pärnu mnt 11-5 krt.).

Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest summas **2,0 tuhat eurot** on laekumised valla sõiduautode kasutamise eest, tasud reklaami avaldamise eest valla lehes .

Üüri-ja renditulud summas **7,0 tuhat eurot** sisaldavad vallale kuuluvate mitteeluruumide üürile andmisest saadavat tulu. (Uulus ilutuba, juuksur, Häädemeestel Pärnu Haigla (kiirabi), AS Eesti Post, Abiühing Üheksavägine, TÜ Kirje, AS Telia.).

Laekumised õiguste müügist summas **35,2 tuhat eurot** kajastatakse hoonestusõiguse seadmise tasud OÜ-lt Golfer, AS-lt Tele 2 Eesti ja AS-lt Elisa Eesti.

Muu toodete ja teenuste müük summas **1,5 tuhat eurot** kajastatakse elanike liitumistasude laekumine OÜ-lt Vesoka ja AS-lt Häädemeeste VK.

Kaupade ja teenuste tulud moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 13,5%.

- **Saadud toetused ja tegevustoetused**

Sihtotstarbelised ja antud toetused tegevuskuludeks summas **57,2 tuhat eurot:**

- Puuetega inimeste eluaseme kohendamine (Sotsiaalministeerium) 6,4 tuhat eurot;
- Koolipiimatoetus ja koolipuuviljatoetus 5,0 tuhat eurot PRIA -lt;
- Pärnu keskraamatukogult raamatute soetuseks 9,3 tuhat eurot;
- Sots. projekt „Imelised aastad“ 11,0 tuhat eurot;
- Päästeameti projektitoetus elanikele tuleohutuse parandamiseks 5,0 tuhat eurot;
- Lasteaiaõpetajate koolitusraha toetus Mtü-lt Pärnumaa Omavalitsuste Liit 0,9 tuhat eurot;
- PRIA-lt kalanduslaagri läbiviimiseks projektitoetus 7,6 tuhat eurot;
- Laulu-ja tantsupeo ettevalmistamiseks toetused summas 2,3 tuhat eurot;
- Projekti "Häädemeeste valla rohevõrgustiku piiride ja tingimuste uuringu läbiviimine" summas 9,7 tuhat eurot.

Eelarvesse on planeeritud need tulud, millede suhtes on eraldamise otsused tehtud. Hilisemad eraldised ja nende otsused lülitatakse eelarvesse nende laekumise ajalises järjekorras. Selliseid eraldisi võib tulla nii riigieelarvest kui ka riigi sihtasutustelt ja mittetulundusühingutelt.

Tasandus-ja toetusfondi eraldised summas **2698,3 tuhat eurot** on eelarves kajastatud vastavalt eelnõu koostamise ajal teadaolevatele andmetele (Rahandusministeeriumi kodulehelt andmed (08.01.2021)).

Tasandus-ja toetusfondi jaotus ja võrdlusandmed (eurodes):

Näitajad	2018	2019	2020	2021
Tasandus-ja toetusfond	2 373 565	2 419 224	2 590 361	2 698 247
Tasandusfondi eraldised	739 709	766 091	939 793	967 675
Toetusfondi eraldised				
eraldised haridus kuludeks	1 106 927	1 176 538	1 201 330	1 247 912
<i>sh töjõukulud (põhikool)</i>	<i>884 049</i>	<i>953 090</i>	<i>981 311</i>	<i>1 012 307</i>
<i>sh töjõukulud (direktorid, õppealajuhatajad)</i>	<i>62 599</i>	<i>62 599</i>	<i>62 599</i>	<i>62 599</i>
<i>sh töjõukulud (gümnaasium)</i>	<i>44 664</i>	<i>46 767</i>	<i>44 298</i>	<i>49 836</i>
<i>riigi eraldus kokku hariduse personalikuludeks</i>	<i>991 312</i>	<i>1 062 456</i>	<i>1 088 208</i>	<i>1 124 742</i>
<i>sh koolitus</i>	<i>6 786</i>	<i>6 786</i>	<i>6 786</i>	<i>6 786</i>
<i>sh õppevahendid</i>	<i>23 370</i>	<i>23 142</i>	<i>23 142</i>	<i>23 883</i>
<i>sh tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks</i>	<i>13 884</i>	<i>13 104</i>	<i>12 144</i>	<i>19 176</i>
<i>sh vahendid koolilõuna toetuseks</i>	<i>71 575</i>	<i>71 050</i>	<i>71 050</i>	<i>73 325</i>
lasteaiadõpetajate töjõukulud	40 141	45 899	45 698	45 571
toimetulekutoetus	58 651	48 723	41 052	68 927
sotsiaaltoetuste ja teenuste osutamine	7 376	0	0	0
sündide ja surmade registrite korraldamise toetus	635	629	484	468
matusetoetus	15 041	12 096	14 821	12 265
asendus-ja järelhooldusteenuse toetus	54 213	36 126	39 348	47 613
raske-ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	5 227	6 474	7 246	7 426
huvihariduse-ja huvitegevuse toetus	133 229	130 141	104 085	103 886
vajadusepõhine toetus	2 677	0	0	0
jäätmehooldusteenuse arendamise toetus	13 093	0	0	0
teede hoiu toetus	196 646	196 507	196 504	196 504

Hariduskulude eraldiste arvutamisel on aluseks õpilaste arv 419 sh keskkoolis 27.

Hariduskuludeks määratud eraldiste summast eraldatakse õpikute ja õppevahendite soetuseks 57 eurot õpilase kohta, koolilõuna toetuse arvestamise aluseks on 1 euro õpilase kohta päevas (aastas 175 eurot).

Saadud toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 35,1%.

• Muud tulud

Laekumised vee erikasutusest on planeeritud eelarvesse **27,0 tuhat eurot**.

Vastavalt veeseadusele korraldab vee kasutamist ja kaitset riiklikul tasandil Vabariigi Valitsus. Kohalik omavalitsus oma halduspiirkonnas annab nõusoleku vee erikasutuseks. Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või

tehnovahenditega. Erikasutuseks peab kasutajal olema tähtajaline luba, mille annab keskkonnateenistus. Vee erikasutusõiguse tasu kogub Keskkonnaamet. Keskkonnatasude seaduse alusel laekub valla eelarvesse 50% vee-erikasutuse tasust ja 50% läheb riigieelarvesse.

Muud tulud moodustavad põhitegevuse tuludest 0,3 %.

Põhitegevusega seotud nõuete ja kohustuste muutus

Põhitegevuse kulude eelarveosas võib planeerida ja kogusummas arvesse võtta kuludega seotud nõuete ja kohustuste muutusi, kui prognoositakse nende olulist mõju likviidsete varade muutuse eelarveosas kajastatavale raha ja pangakontode saldo muutusele.

2021 aasta eelarves on nõuete muutust planeeritud summas 207,7 tuhat eurot (2020 aasta tuludesse arvestatud ja laekumata hooldekodu renoveerimise projekti toetuse summa).

EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt KOFS-is sätestatule peavad vallaeelarve põhitegevuse kulud olema jaotatud vähemalt antavateks toetusteks ja muudeks tegevuskuludeks, mis omakorda jaguneb personalikuludeks, majandamiskuludeks ja muudeks kuludeks (nt maksud, lõivud, viivised, reservfond).

Antavad toetused summas **554,6 tuhat eurot** jagunevad füüsilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks toimetulekutoetus või stipendiumid ja juriidilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks tegevus- ja projektitoetused.

Häädemeeste valla 16 hallatavas asutuses, vallavalitsuses ja -volikogus on kokku 233 ametikohta. **Personalikulud** on 2021. aastal kokku **4389,3 tuhat eurot**.

Muud tegevuskulud (majandamiskulud) on 2021. aastaks planeeritud kokku summas **2427,1 tuhat eurot**.

Muude kulude real summas **110,4 tuhat eurot** sisaldub reservfond, mis 2021. aastal on planeeritud 110,0 tuhat eurot ja 0,4 tuhat eurot on riigilõivude tasumiseks.

Eelarve põhitegevuse kulude maht on planeeritud **7481,4 tuhat eurot**.

KOFS järgi peab eelarves põhitegevuse kulude maht olema väiksem või äärmisel juhul võrdne põhitegevuse tulude mahuga. Häädemeeste valla eelarves on see vahe **587,9 tuhat eurot**. Seda nimetatakse eelarve põhitegevuse tulemiks. Mida suurem on eelarve põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse finantseerimise võime.

Eelarves on põhitegevuse kulud jaotatud vastavalt valdkondade klassifikaatorile.

2017., 2018., 2019. ja 2020. aastate põhitegevuse kulude võrdlusandmed sisaldavad täiendavalt peale eelarve kinnitamist lisandunud sihtotstarbeliste ja mittesihtotstarbeliste toetuste eraldamise otsuste alusel tehtud kulutusi. Need toetused lülitatakse nende laekumise järjekorras eelarvesse lisaelarvega või valitsuse korralduse alusel. Samuti sisaldavad võrdlusandmed vallavalitsuse korralduste alusel reservfondi eraldiste alusel tehtud kulutusi. 2021. aasta eelarve neid toetusi ja eraldisi ei sisalda.

2021. aasta eelarve koostamisel on pandud põhirõhk hooldekodu kahe maja töö edukaks käivitamiseks ja Häädemeeste Muusikakooli ja Häädemeeste Teenuskeskuse renoveerimistööde lõpetamiseks.

Tööjõukulude osas on arvestatud töötasu miinimummääraga (584 eurot) Üldhariduskoolide õpetajate miinimumtasu jääb 1315 eurot (riigi eraldus ühe õpetajaametikohta kohta aastas on 1540 eurot). Lasteaedade õpetajate miinimumtasu jääb 90%-ni üldhariduskoolide õpetajate töötasust (1184 eurot). Tööjõukulud on eelarves planeeritud 2020. aasta tasemel.

Põhitegevuse kulude jaotus valdkondade lõikes on järgnev:

Tunnus	Tegevusvaldkond	2017 eelarve	2018 täitmine	2019 täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve
01	Üldised valitsemissektori teenused	757 747	804 286	816 207	946 816	1 025 170
03	Korrakaitse	3 850	10	0	0	0
04	Majandus	265 746	135 205	187 001	173 758	140 100
05	Keskkonnakaitse	61 830	141 541	170 005	214 095	222 120
06	Elamu-ja kommunaalmajandus	111 565	100 286	100 863	130 245	126 045
07	Tervishoid	4 586	5 080	14 313	17 545	13 350
08	Vabaaeg, kultuur ja regioon	514 236	616 835	635 478	727 720	764 160
09	Haridus	3 082 950	3 260 756	3 632 641	3 942 007	3 981 916
10	Sotsiaal	570 008	516 222	638 178	1 144 383	1 208 517
	KOKKU	5 372 518	5 580 221	6 194 686	7 296 569	7 481 378

VALDKONDADE TUTVUSTUS

01 ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED

- **Volikogus** on 19 liiget, 4 alalist komisjoni. Volikogu eelarve maht on **29,8 tuhat eurot**.
- **Vallavalitsuse** teenistuses töötab 26 inimest, sh 22 ametnikuna ja 4 töölepingu alusel. Ametikohti on kokku 23,95. Vallavalitsuse liikmeid 7. Vallavalitsuse eelarve maht on **794,5 tuhat eurot**.

Reservfond summas **102,0 tuhat eurot** on ette nähtud ootamatuteks ja erakorralisteks kuludeks, väljaminekute aluseks on vallavalitsuse korraldus.

Häädemeeste valla eelarve reservfondi suuruseks peab olema vähemalt 1% eelarve mahust.

- **Omavalitsusliitude ja MTÜ-de liikmemaks ja tegevuskulude toetus** summas **70,6 tuhat eurot** :

MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liidule	60,3 tuhat eurot
MTÜ Eesti Linnade Liidule	4,3 tuhat eurot
MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu	1,0 tuhat eurot
MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu	3,0 tuhat eurot
MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus	2,0 tuhat eurot

MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit ülekantav liikmemaks sisaldab paljude organisatsioonide tegevuskulusid.

04 MAJANDUS

- **Muu majanduse** eelarves on ettenähtud vahendid OÜ Vesoka küte ja elekter summas **5,9 tuhat eurot**, majandusnõuniku auto kulud summas **8,0 tuhat eurot**.
- **Maakorralduse** alla on planeeritud **12,8 tuhat eurot**: valla teede ja kinnistute mõõtmise, servituutide seadmine ja erinevate planeeringute ja uurimistööde finantseerimine:
  - * Teede toimikud
  - * Plaanimaterjali alusel tehtavad toimikud
  - * Munitsipaalteede alused maad
  - * Üldplaneeringu, detailplaneeringute, geoaluste ja projekteerimistega seotud kulud

- * Servituudid
- * Advokaadi ja notarikulud, riigilõivud
- **Üldmajanduslike arendusprojektide** (territoriaalne planeerimine) kajastuvad valla üldplaneeringu koostamisega seotud kulud summas **49,4 tuhat eurot**.
- **Turismi eelarve 6,0 tuhandest eurost** on ette nähtud summa turismialaseks koostöök Pärnu Linnavalitsusega 3,0 tuhat eurot ja randade hoolduseks 3,0 tuhat eurot.
- **Kaubanduse eelarves** on ette nähtud summad turgude korrashoiuks **1,0 tuhat eurot**.
- **Ühistranspordi** korraldamiseks (PÜTK) on eelarves **51,0 tuhat eurot**.

05 KESKKONNAKAITSE

- **Jäätmekäitlus 15,0 tuhat eurot.**
9,7 tuhat eurot on ettenähtud valla jäätmekäitluse korraldamiseks (sh ohtlike jäätmete vedu). 5,3 tuhat eurot on valla jäätmekava koostamiseks
- **Avalike alade puhastus 207,1 tuhat eurot.**
Valla haljasalade hoolduseks 70,0 tuhat eurot , teede hoolduseks (sh lume lükkamine) 120,0 tuhat eurot, bussijaamade koristuse personalikuludeks 15,9 tuhat eurot.

Selgitus tegevusala 05101 kasutuse kohta (väljavõte Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi lisades esitatud kontoplaani kasutusjuhendist).

Tegevusala 05101. Avalike alade puhastus

Siia kuulub aastaringne teede ja tänavate puhastus, sh: suvine teede ja tänavate (samuti kõnni- ja kergliiklusteede, parkimiskohtade, ühistranspordipeatuste, sildade, viaduktide) puhastus koos prahi äraveo ja kastmisega; talvine teede ja tänavate (samuti kõnni- ja kergliiklusteede, parkimiskohtade, ühistranspordipeatuste sildade, viaduktide) puhastus, lumetõrje, libedusetõrje, sh abrasiivmaterjaliga, abrasiivmaterjali koristus ja äravedu; lume äravedu; teemaal asuva haljastuse hooldus koos olmeprügi koristamisega. Siia kuuluvad ka väljakute, turgude, parkide jne pühkimine, sealt igat tüüpi jäätmete kogumine ning nende transport puhastamise kohta.

06 ELAMU-JA KOMMUNAALMAJANDUS

- **Veevarustus 27,0 tuhat eurot**
Trasside hooldus ja remont 5,0 tuhat eurot
Tegevustoetus As.-le Häädemeeste VK 12,0 tuhat eurot.
Tegevustoetus Oü-le Vesoka 10,0 tuhat eurot.
- **Tänavavalgustus 42,0 tuhat eurot.**
Häädemeeste vallal on 910 välisvalgustit.
Tänavavalgustuse hooldus ja remont 15,7 tuhat eurot.
Hooldust teostab Oü ProSystem ja maksumus kuus on 1308 eurot.
Tänavavalgustuse elekter 26,3 tuhat eurot.
- **Muu elamu- ja kommunaalmajandus 57,1 tuhat eurot.**
Kalmistute haldamisega ja hooldusega seotud kulud . Toetus Pärnu Linnavalitsusele Uulu kalmistu hoolduse eest summas 3,9 tuhat eurot. Uulu korteri ülalpidamiskulud.
Loomade varjupaik (liikmemaks + juhtumipõhine tasu), loomakorjuste ära vedu.

07 TERVISHOID

Tegevusala Muu tervishoid kajastuvad Uulu perearsti kulud, Häädemeeste tervisekeskuse kulud, Võiste arstipunkti kulud, valla arsti kulud ja Mai apteegi toetussumma, kokku **13,4 tuhat eurot**.

08 VABAAEG, KULTUUR

- **Uulu Kultuuri ja Spordikeskuse** tegevuskuludeks on eelarves **193,7 tuhat eurot**.
- **Häädemeeste valla kultuuri ja spordi** all summas **64,3 tuhat eurot** kajastuvad:
  - * Valla traditsioonilised üritused ja valla sportlaste osalemise kulud maakondlikel ning riiklikel valdade võistlustel summas 28,0 tuhat eurot;
  - *Valla infotahvlite soetuseks 16,0 tuhat eurot;
  - *Valla lastele jõulupakkide soetuseks 5,0 tuhat eurot;

- **Spordirajatiste tegevustoetus** summas **3,0 tuhat eurot** on SA -le Jõulumäe Tervisespordikeksus.
- **Tahkuranna Avatud Noortekeskuse tegevusteks** koos huvihariduse rahadega on eelarves eraldatud **53,0 tuhat eurot**.
- **Raamatukogudele** on eelarves eraldatud tegevuskuludeks **137,8 tuhat eurot**, s.h. raamatute soetuseks 26,1 tuhat eurot.
  - Häädemeeste Raamatukogu 84,4 tuhat eurot
  - Uulu Raamatukogu 27,9 tuhat eurot
  - Võiste Raamatukogu 25,5 tuhat eurot
- **Rahva-ja kultuurimajadele** on eelarves eraldatud **225,4 tuhat eurot**.
  - Tahku Tare 29,8 tuhat eurot
sh tegevustoetus 19,7 tuhat eurot
  - Kabli Külaselts 38,5 tuhat eurot
sh tegevustoetus 32,3 tuhat eurot
  - Treimani Rahvamaja 65,1 tuhat eurot
  - Häädemeeste Huvikeskus 92,0 tuhat eurot
sh pärandiraha 5,8 tuhat eurot
- **Häädemeeste Muuseumi** tegevusteks on eelarves **33,0 tuhat eurot**. Arvestatud inventari soetusega summas 20,0 tuhat eurot. (muuseumi viimine uutesse ruumidesse)
- **Muinsuskaitse** all kajastuvad Pätsi platsi hoolduskulud summas **1,0 tuhat eurot**.
- **Ringhäälingu – ja kirjastamisteenuse** all kajastuvad valla lehe „Liiviranna“ väljaandmise ja kojukande kulud summas **21,3 tuhat eurot**
- **Muu vabaaeg, kultuur 31,5 tuhat eurot**.
Need rahalised vahendid on spordi ja kultuuri tegevuste ja ürituste toetamiseks ja neid jagatakse vastavalt volikogu poolt vastuvõetud määrusele „Kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja haridusprojektide toetuste eraldamise kord“.

09 HARIDUS

Ülevaade Häädemeeste valla hariduselu peamistest näitajatest:

- Häädemeeste vallas tegutseb 2020/2021. õppeaastal üks lasteaed –algkool, kaks põhikooli, üks keskkool ja kolm lasteaeda;
- Uulu Põhikoolis on 169 õpilast ja 10 klassikomplekti ning 1 pikapäevarühm.
- Metsapoole Põhikoolis on 44 õpilast.
- Tahkuranna Lasteaed -Algkoolis on 37 õpilast ja kahes rühmas lasteaias on 35 last ning 1 pikapäevarühm.
- Häädemeeste Keskkoolis 169 õpilast ja sellest gümnaasiumi osas 27 õpilast.
- Häädemeeste Lasteaias on 69 last 4-s rühmas.
- Kabli Lasteaias on kahes rühmas 28 last.
- Uulu Lasteaias on viies rühmas 75 last.
- Häädemeeste Muusikakoolis õpib 45 last.

Haridusasutuste (koos koolitoiduga) eelarvete kogusumma on **3573,1 tuhat eurot** ja järgnevalt haridusasutuse eelarvete mahud eurodes:

Haridusasutused	2018 täitmine	2019 täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve
Uulu Põhikool	618 948	669 254	798 306	774 465
Tahkuranna LAK	420 287	405 341	469 344	447 709
Metspoole Põhikool	303 580	323 483	344 445	336 900
Häädemeeste Keskkool	797 603	834 811	891 073	844 576
Uulu Lasteaed	329 285	415 909	466 425	465 541

Häädemeeste Lasteaed	292 966	311 381	326 810	325 930
Kabli Lasteaed	158 222	191 384	202 651	185 500
Häädemeeste Muusikakool	124 309	158 933	169 395	192 495
Kokku	3 045 200	3 310 496	3 668 449	3 573 116

Uulu Lasteaias eelarves on arvestatud ühe rühma avamise kuludega (personal, inventar) alates septembrist 2021.a.

- **Koolitranspordi** all summas 15,0 tuhat eurot on valla õpilasveoga seotud teenuse kulud. Teenuse osutamiseks on sõlmitud lepingud Massiaru piirkonna õpilaste transportimiseks FIE Ahto Juhkamiga ja Urissaare piirkonna õpilaste transportimiseks AS-ga Häädemeeste VK.
- **Tegevusalade „Põhi- ja üldkeskharidus“, „Lasteaed“ ja „Kutseõppeasutused“** all on ette nähtud eraldised **teistele kohalikele omavalitsustele** nende territooriumil asuvates õppeasutustes käivate Häädemeeste valla õpilaste eest kulude katteks – **357,0 tuhat eurot**.

Haridusteenused	2019 täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve
Alusharidus- lasteaiateenus	97 298	104 300	110 000
Põhi- ja üldkeskhariduse koolitusteenus	113 665	132 000	135 000
Huvikoolide haridusteenused	77 048	80 000	112 000
Kutseõppeasutused	246	0	0
Kokku	288 257	316 300	357 000

- **Tegevusala „Huviharidus ja huvitegevus“** on summas **20,0 tuhat eurot**. Riigi poolt eraldatud huvitegevuse raha. Vahendeid kasutatakse vastavalt Häädemeeste Vallavalitsuse 29.01.2019 määrusele nr 3 „Riigi poolt toetatava Häädemeeste valla huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi kasutamise kord“.
- **Tegevusala „Muu haridus“** on summas **16,8 tuhat eurot**. Häädemeeste valla parimate õpilaste premeerimiseks 2,0 tuhat eurot, haridustoetusteks õpilastele 6,8 tuhat eurot ja 8,0 tuhat eurot õpilaste vastuvõtuga seotud ürituseks, õpetajate päeva tänuürituse korraldamiseks ning valla haridustöötajate ühise õppepäeva läbiviimiseks.

10 SOTSIAALNE KAITSE

- **Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse 148,2 tuhat eurot.**

Haigete ja puuetega inimeste sotsiaalseks kaitseks (hooldatavate arv seisuga 30.11.2020. oli 31 inimest) eraldatud vahendid kasutatakse hooldajatoetusteks, ühekordseteks toetusteks puudega inimestele ja riiklikeks maksudeks ning abivahendite muretsemiseks ja teenuste eest tasumiseks. Lisaks hüvitatakse isikliku abistaja, tugiisikuteenuse, psühholoogilise nõustamisteenuse, viipekeele tõlketeenuse jne kulutusi. Hooldajatoetuse määr on 18 eurot (raske puue) ja 30 eurot (sügav puue). Projekti „Puudega inimeste eluaseme kohandamine“ kogukulu on 20 tuhat eurot ja see on mõeldud 5 puudega inimese eluaseme kohandamiseks. Projekti omaosalus on 15%. Personalikuludes on kajastatud kahe isikliku abistaja ja ühe tugiisiku töötasud. 5,4 tuhat eurot on MTÜ-le PÜTK sotsiaaltransporditeenuse võimaldamise eest (pilootprojekt, 12 kuud).

Alates 01.01.2021 on eelarvesse planeeritud 43,0 tuhat eurot raske ja sügava puudega laste (6 last) sotsiaalteenuste eest tasumiseks Kuni 31.12.2020 oli see ESF projekt, aga saadud vahendid lõpevad alates 01.01.2021 ja summa tuleb tasuda nüüd omavalitsusel.

- **Häädemeeste Eakate Kodu 645,1 tuhat eurot.**

Eakate Kodus on arvestatud 69 kohaga. Personalikuludes on arvestatud 13 kuu palgafondiga, sest Eakate Kodu on asutus, mis peab toimima 12 kuud ja tuleb tasuda puhkuste asendustega seotud kulud. Oluline on ka hooldustöötajate palgatõus:

- kutsutunnistusega hooldustöötaja 800 eurot , 2020 aastal 767 eurot.
- hooldustöötaja 660 eurot, 2020 aastal 640 eurot.

- **Muu eakate sotsiaalne kaitse 105,5 tuhat eurot.**

Eakate sotsiaalse kaitse alla kuuluvad ühekordsed toetused eakate ravimite ja prillide tarvis, transporditeenusele eriarstide juurde pääsemiseks lähtuvalt haige spetsiifikast ja ravivajadusest summas 5,0 tuhat eurot, eakate juubelitoetused summas 5,5 tuhat eurot ja kahekümne nelja eaka ööpäevaringsel teenusel hooldekodus (KOV tasub osaliselt) tasumiseks 55,0 tuhat eurot. Hooldekodu teenuse ja sotsiaalteenuste tasumiseks 40,0 tuhat eurot.

- **Asendus-ja järelhooldus 54,2 tuhat eurot.**

Asendus- ja järelhooldusteenus on mõeldud väljaspool oma perekonda hooldamist vajavatele lastele. Teenuse eesmärk on iseseisva toimetuleku ning õpingute jätkamise toetamine.

- **Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse 110,4 tuhat eurot.**

Peretoetuste all on eraldatud sünnitoetusteks 35,0 tuhat eurot, matusetootusteks 13,0 tuhat eurot, õppetoetusteks 7,0 tuhat eurot ja muudeks toetusteks 6,4 tuhat eurot. Sotsiaalteenuste all on kajastatud 10,0 tuhat eurot ja see hõlmab isikliku abistaja, psühholoogilise nõustamise, võlanõustamise teenust. Personalikuludes summas 6,0 tuhat eurot on kajastatud ühe tugiisiku töötasu kulud.

Peretoetuste all kajastuvad kaks projekti: projekt „Imelised aastad“ sumas 22,0 tuhat eurot (50% vald+50% toetus) ja projekt „Tuleohutu kodu“ summas 11,0 tuhat eurot (valla osalus 6,0 tuhat eurot).

- **Riskirühmade sotsiaalasutused 9,3 tuhat eurot.**

Võiste ja Massiaru sotsiaalkorterite haldamisega seotud kulud.

- **Riiklik toimetulekutoetus 74,1 tuhat eurot.**

Riigieelarvelised vahendid, mis eraldatakse riigi poolt kehtestatud toimetulekupiirist allapoole jäävate inimeste toetusteks ja toimetuleku toetuse korraldamise hüvitamiseks. Eraldised laekuvad vastavalt eelnevatel perioodidel tehtud kulutustele.

- **Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse 22,1 tuhat eurot.**

Sotsiaalministeeriumi poolt eraldatud vahendid erivajadustega inimeste igapäevaelu toetamiseks (projektitegevus).

- **Muu sotsiaalne kaitse 39,5 tuhat eurot.**

Personalikulud summas 24,5 tuhat eurot on arvestatud koduhooldustöötaja ja uue puuetega inimeste hoolekandespetsialisti ametikohta (eelarves arvestatud 5 kuud) tarbeks. Sotsiaaltöötajate kasutuses olevate sõidukite (3) ülalpidamiskulud summas 15,0 tuhat eurot.

INVESTEERIMISTE GEVUS

KOFS uue jaotuse järgi koostatakse eelarves eraldi eelarveosa investeringute kohta. Selles eelarve osas on toodud nii tulud kui ka kulud.

Sissetulekutena on selles eelarve osas kajastatud järgmised kanded:

- Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks **656,3 tuhat eurot;**
  - 1) Hajaasustuse projekti toetus 108,3 tuhat eurot ,sh 75,0 tuhat eurot 2021 aasta projekti toetus ja 33,3 tuhat eurot 2019-2020 aastate projektide toetus.
  - 2) Vabariigi Valitsuse poolt eraldatud covid-19 investeringu toetus 390,0 tuhat eurot
  - 3) Võiste aleviku kujundamine kalurikülaks (PRIA) projekti toetus 58,0 tuhat eurot
  - 4) Aiandi ja Tööstuse tänava rekonstrueerimise toetus 100,0 tuhat eurot
- Tulu hoiuste intressidest **0,1 tuhat eurot.**

Väljaminekutena summas **2891,9 tuhat eurot** on kajastatud selles eelarve osas järgmised kanded kokku summas:

- laenu intresside ja kapitalirendi intresside tasumine summas 65,2 tuhat eurot;
- investeringud teede ja kõnniteede ehitusse 738,0 tuhat eurot;

- 1) valla teede ehitus, renoveerimine vastavalt teehoiukavale 205,0 tuhat eurot
  - 2) Tahkuranna kooli juurde tunneli ehitus 350,0 tuhat eurot
  - 3) Aiandi ja Tööstuse tänava rekonstrueerimine 153,0 tuhat eurot
  - 4) Suurküla rannatee 30,0 tuhat eurot
    - investeeringud veevõtukohtade rajamisse 14,0 tuhat eurot;
- Uulu Lasteaia rekonstrueerimine ja rühmaruumi projekteerimine, ehitus, ventilatsioon 769,7 tuhat eurot;
  - Võiste alevi kujundamine kalurikülaks (Sadama ja Ringi tänava piirkond) 73,0 tuhat eurot;
  - Häädemeeste Teenuskeskuse rekonstrueerimine , inventar 294,4 tuhat eurot;
  - Häädemeeste Muusikakooli rekonstrueerimine 243,0 tuhat eurot;
  - Hajaasustuse programmi toetused 225,4 tuhat eurot, sh 2019-2020 perioodi eest 75,4 tuhat eurot.;
  - Häädemeeste Vallamaja Pargi tee 1 lasteaia poolse otsaseina remont 94,9 tuhat eurot;
  - Võiste mänguväljaku aed, välisvalgustus ja pingid 30,0 tuhat eurot;
  - Uulu mänguväljaku uuendamine 30,0 tuhat eurot.
  - Häädemeeste aleviku (Laredei tn) mänguväljaku rajamine 30,0 tuhat eurot;
  - Häädemeeste lasteaia ja hooldekodu ümbruse kujundamine avalikuks pargialaks 50,0 tuhat eurot;
  - Häädemeeste aleviku kujundusprojekti koostamine ja elluviimine (aleviku sissesõidusilt ja teenuskeskuse ümbrus) 20,0 tuhat eurot;
  - Vana - Ikla piiripunkti korrastamine ja väljaarendamine 10,0 tuhat eurot;
  - Häädemeeste Keskkooli staadioni rekonstrueerimise projekti koostamiseks 6,2 tuhat euro;
  - Häädemeeste Keskkooli ventilatsioonisüsteemi uuendamine 10,0 tuhat eurot;
  - Uulu Põhikooli söökla renoveerimine ja toidulifti paigaldamine 16,0 tuhat eurot;
  - Tahkuranna Lasteaed-Algkooli koolihoone õppeklasside ja küttesüsteemi renoveerimine 30,0 tuhat eurot;
  - Võiste arstipunkti ja sotsiaaltöötaja ruumide remont 30,0 tuhat eurot;
  - Häädemeeste Pearingstikeskusesse liftimooduli projekteerimine/rajamine 5,0 tuhat eurot;
  - Osalemine varjupaiga ehituses (Mtü Pärnumaa Omavalitsuste Liit) 42,0 tuhat eurot;
  - Toetus Oü-le Vesoka 45,0 tuhat eurot Võiste vee ja kanali ehituseks

2021 aasta eelarves on investeeringute elluviimisel jälgitud nii ühinemislepingut kui ka eelarvestrategiat. Endise Häädemeeste valla prioriteetne objekt Häädemeeste Keskkooli staadioni renoveerimise projekteerimine on planeeritud 2021 aasta eelarvesse. Endise Tahkuranna valla prioriteetsetest objektidest on 2021 aasta eelarvesse planeeritud Pargi tee 3 hoone osaline rekonstrueerimine koos lasteaiale ühe rühma juurde rajamisega.

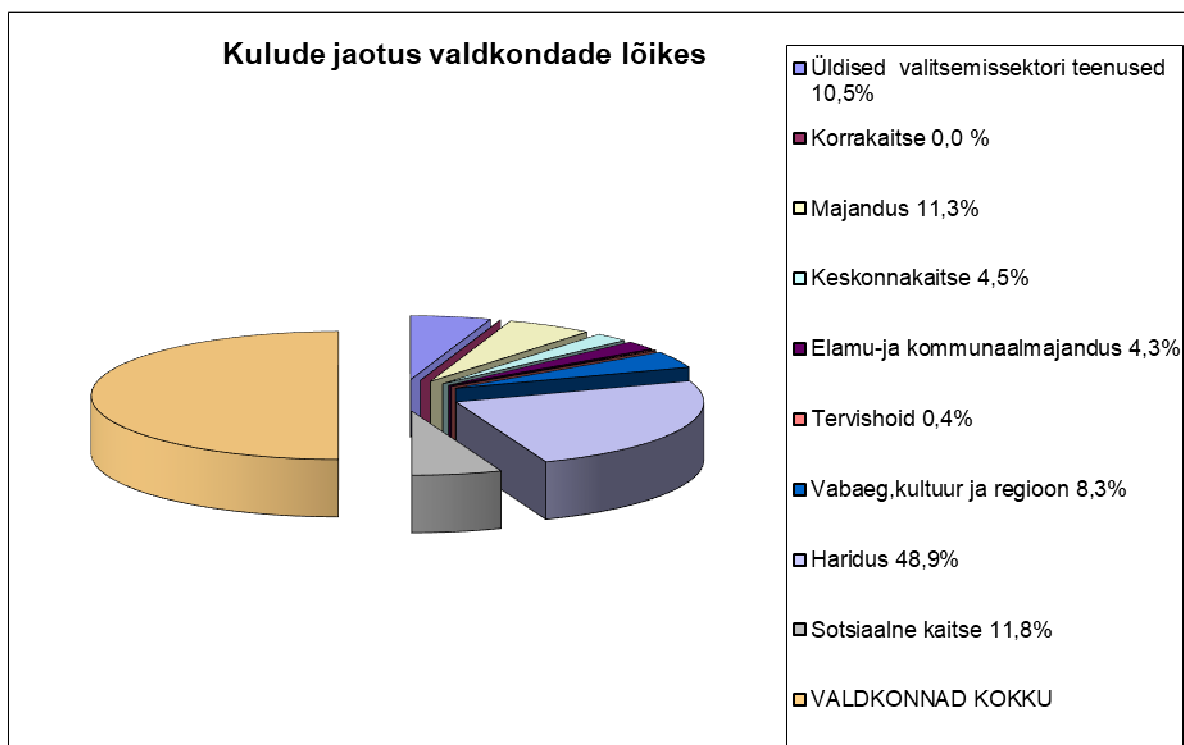
Eelarve põhitegevuse kulude ja investeeringute maht valdkondade lõikes kokku on **10373,2 tuhat eurot**. Eelarves on põhitegevuse kulud ja investeeringud koostatud vastavalt valdkondade klassifikaatorite alusel, mis on sarnane seni kehtivaga.

Põhitegevuse kulude ja investeeringute jaotus valdkondade lõikes on järgnev (eurodes):

01	Üldised valitsemissektori teenused	1 090 370
03	Korraldus	0
04	Majandus	1 172 534
05	Keskkonnakaitse	465 120
06	Elamu-ja kommunaalmajandus	452 427

07	Tervishoid	38 350
08	Vabaäeg, kultuur ja regioon	859 080
09	Haridus	5 076 847
10	Sotsiaalne kaitse	1 218 517
	Valdkonnad kokku	10 373 245

FINANTSEERMISTE GEVUS

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud:

laenu võtmine investeeringu projektide omaosaluste tasumiseks summas 1800,0 tuhat eurot, sh 2020-st aastast ületulev ja välja võtmata laen 400,0 tuhat eurot ja 1400,0 tuhat eurot on uus võetav laen.

- valla laenude tagasimaksed AS SEB Pangale, As Swedbank-ile ja Danske Bank-ile summas 303,1 tuhat eurot.
- kapitalirendi maksed (sõiduauto) 3,8 tuhat eurot.

Seisuga 31.detsember 2020.a. on valla laenukoormus 4062,0 tuhat eurot (52,7% 2020.a. põhitegevuse tuludest). Kui lisada juurde 2021. aastal võetav laen, siis on laenukoormus põhitegevuse tuludest 74,6%, Lubatud piirmäär on 2021 aastal 80% ja siis hakkab vähenema 5% võrra igal järgneval aastal kuni 60% (2025.a.).

LIKVIIDSED VARAD

Selles eelarve osas näidatakse eelarve aastavahetuse 2020/2021 likviidsete vabade vahendite (rahalise jäägi) muutumine 2021. aasta lõpuks (eeldatav).

Jääk 1. jaanuaril 2021 200,0 tuhat eurot

Jääk 31. detsembril 2021 45,6 tuhat eurot

ÜLEMINEVAD JA ÜLETULEVAD KOHUSTUSED

KOFS § 27 kohaselt: Eelmise aasta eelarves ettenähtud, kuid tegemata jäänud väljaminekute tegemine jooksva eelarveaastal kavandatakse kas eelarvega, kui eelarve on aasta alguseks vastu võtmata, või lisaelarvega. Ülekantud väljaminekuid võib kasutada eelmise aasta eelarves määratud otstarbeks.

Eelarve või lisaeelarvega võib kavandada eelarveosades kogusummana eelmisel eelarveaastal tegemata jäänud väljaminekuid, kui need tulenevad:

- investeringute elluviimiseks sõlmitud lepingust või välja kuulutatud riigihankest,
- sõlmitud lepingu alusel põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest või
- sõlmitud lepingu alusel saadud sihtfinantseerimisest.

Nimekiri investeringu objektidest, mis on kavandatud ühinemislepingus ning objektidest, mis said 2020.aasta eelarves kavandatud, kuid jäid tegemata. Tööd on planeeritud teostada 2021 aastal.

- 1.Hädemeeste Keskkooli staadioni rekonstrueerimise projekt (ühinemisleping).
- 2.Uulu Lasteaia laienduse projekt.
3. Pargi tee 3 hoone osaline rekonstrueerimine (ühinemisleping).
- 4.Võiste alevi kujundamine kalurikülaks (Sadama ja Ringi tänava piirkond).

Eelarve peab kajastama koostamise aja parimat teadmist ja käima muutuva ajaga kaasas. Vallavalitsus lähtus 2021. aasta eelarveprojekti koostades arengukavas ja eelarvestrateegias sätetest, aga lähtus ka strateegia ja eelarve koostamise aja vahel täpsustunud 2021. aasta vajadustest.

Ettepanekud eelarve täiendamiseks ja selgitused eelarve muutmise summaliste erinevuste kohta *(erinevused detsembris 2020 esitatud eelarve projekti ja jaanuaris 2021 esitatud eelarve projekti vahel)*

Vallavalitsusele laekus 12.jaanuariks 2021.a.üks volikogu liikmete (A. Perens, A. Soopalu, M. Saks, A. Kink, V.Vahenõmm) ettepanek, kaks asutuse juhtide ettepanekut (Oü Vesoka ja Metsapoolse Põhikool) ja Rannatee fraktsiooni (U. Aava) ettepanek. 11.jaanuari 2021 vallavalitsuse istungil esitas vallavalitsus oma ettepanekud eelarvesse.

Eelarve eelnõu esimese lugemise jätkamisel tehtud muudatuste ja ettepanekute tulemusena suurenevad põhitegevuse tulud 52,3 tuhat eurot ja põhitegevuse kulud 130,6 tuhat eurot . Põhitegevusega seotud nõuete muutus suureneb 207,7 tuhat eurot. Suureneb põhitegevuse tulem 129,4 tuh eurot ja investeerimistegevuse maht suureneb 213,9 tuh eurot, finantseerimistegevuse maht suureneb 300,0 tuhat eurot, likviidsete varade jäägi muutus väheneb 215,5 tuhat eurot. Eelarve eelnõu esimese lugemise (detsember 2020) ja esimese lugemise jätkamine (jaanuar 2021) võrdlemisel kogu eelarve tulude maht kokku suureneb 523,3 tuhat eurot ja kulude maht kokku suureneb 477,7 tuhat eurot. Vahe on 45,6 tuhat eurot, mis on esialgselt planeeritud likviidsete varade jäägiks seisuga 31.12.2021.

Vallavalitsuse ettepanekul on eelarve eelnõus (I lug jätk) vähendatud tulusid sotsiaalasutuste majandustegevusest 30,0 tuhat eurot (jaanuar-veebruari on tegelik laekumine väiksem (kliientide arv 50, arvestatud 65).

Tulude poolel on arvestatud lisandunud projekti toetustega, tasandus-ja toetusfondi muutustega (seisuga 08.01.2021 RM andmed) ja 2020-st aastast ületulevate summadega.

Muutused sihtotstarbeliste toetuste summas 11 230 eurot:

1. Lisandus PRIA -lt kalanduslaagri läbiviimiseks toetus 7 620 eurot (Tahkuranna Noortekeskus);
2. Lisandus laulu-ja tantsupeo ettevalmistamiseks toetused 2 320 eurot (Treimani Rahvamaja, Metsapoolse Põhikool, Uulu Põhikool, Hädemeeste Kultuur ja Sport;

3. 2020-st aastast ületulev projekti "Häädemeeste valla rohevõrgustiku piiride ja tingimuste uuringu läbiviimine" toetus 9 690 eurot;
4. Vähenes Päästeameti projekti „Tuleohutu kodu“ toetus 8 400 eurot.

Muutused sihtotstarbeliste põhivara soetuseks eraldatavate toetuste summas 133 294 eurot:

1. Aiandi ja Tööstuse tänava rekonstrueerimise projekt 100 000 eurot;
2. Hajaasustuse programmi aastate 2019-2020 riigi poolse toetuse jääk 33 294 eurot.

Tasandus- ja toetusfond suurenes kokku 71 058 eurot (sh tasandusfond 52 960 eurot ja 18 098 toetusfond).

2020-st aastast lisandub eelarvesse hooldekodu renoveerimise projekti toetuse nõue summas 207 743 eurot.

Likviidsete varade jäägist summas 245 587 eurot on planeeritud eelarves kasutada 200 000 tuhat eurot ja jätta likviidsete vahendite jäägiks seisuga 31.12.2021 .a. 45 587 eurot.

Vallavalitsuse ettepanekul on eelarve eelnõus (I lug jätk) suurendatud järgmiseid kulusid:

1. Reservfondi lisada juurde 8 000 eurot;
2. Teenusekeskuse omanikujärelvalveks 6 000 eurot;
3. Teenuskeskuse inventari soetuseks 6 880 eurot (hanke tulemuse suurenemine);
4. Muusikakooli omanikujärelvalveks 6 000 eurot;
5. Jäätmekava koostamiseks 5 340 eurot (hanke hind);
6. Oü-le Vesoka tegevustoetuseks 10 000 tuhat eurot ja Võiste vee- ja kanali ehituseks 45 000 tuhat eurot.
7. Metsapoole Põhikoolile 5000 tuhat eurot küttesüsteemi remondiks ja elektriauditi läbiviimiseks.

Volikogu liikmete ettepanekud eelarve eelnõusse (I lug jätk):

1. Häädemeeste Keskkooli majas asuva vana võimla remondiks 20,0 tuhat eurot lisatud eelarvesse (katteallikaks on Häädemeeste Keskkooli teenitud omatulu (hoone välja rentimine suvel).
2. Häädemeeste Lasteaia tühja rühmaruumi remonti summas 30,0 tuhat eurot ei ole lisatud eelarvesse. Vallavalitsus võttis selle ettepaneku teadmiseks ja vajadusel on nõus kohe teostama seda remonti reservfondi vahendite või lisaelarve arvelt.
3. Rannatee fraktsiooni ettepanek: lisada investeerimistegevustesse Kabli lasteaia uue energiatõhusa hoone ehitamine summaga 720 ,0 tuhat eurot ja vastavalt täiendada ka seletuskirja. Vallavalitsus ei lisanud seda objekti eelarvesse, kuna selle hoone ehituse finantseerimiseks esitatakse projekti taotlus, mille vastus tuleb hiljemalt septembriks 2021.a. Positiivse vastuse korral toimub ehitus 2022.aastal ja siis lisatakse ka objekt eelarvesse. Kehtivas eelarvestrateegias on objekt kajastatud.

Vallavalitsuse nõusolekul on planeeritud järgmised 2020. aastal tegemata jäänud väljaminekud 2021. aasta eelarvesse:

1. Valla poolt üleantavad preemiad (vapimärk, tänukirjad jne) 750 eurot.
2. Suurküla rannatee remont 30 000 eurot;
3. Aiandi-ja Tööstuse tänava rekonstrueerimine 153 000 eurot;
4. Üldplaneeringu koostamine (projekt) 5 670 eurot;
5. Hajaasustuse programmi 2019-2020 toetuste jääk 75 350 eurot;
6. Uulu KSK ja Uulu lasteaia projekteerimise lõppmakse 4 920 eurot;
7. Uulu KSK-le valgustehnika soetus 3 924 eurot;

8. Valla tänuürituse korraldamiseks, mis jäi ära 2020. aastal ja on plaanis esialgselt 2021. aasta veebruaris 5 000 eurot;
9. Häädemeeste Huvikeskuse pärandi raha jääk 5 761 eurot;
10. Tahkuranna Lasteaia koridori remont 6 448 eurot;
11. Huvihariduse ja huvitegevuste rahaliste vahendite jääk 9 098 eurot;
12. Eakate Kodu elektroonika ja inventari soetus 28 452 eurot;
13. Asendus-ja järelhoolduse vahendite jääk 6 628 eurot;
14. Riikliku toimetulekutoetuse vahendite jääk 3 783 eurot.

Eelarve seletuskirja lisas on välja toodud ka 2017., 2018. ja 2019., 2020 aasta võrreldavad andmed. Eelarve projekt on läbi arutatud kõigi valla hallatavate asutustega ning vallavalitsuse ja volikogu majanduskomisjoni istungitel.

Koostas
Valli Roosmaa
Finantsjuht